

GLAS

G L A S I L O S O C I A L I S T I C N E Z V E Z E D E L O V N E G A L J U D S T V A Z A G O R E N J S K O

Letošnje proračunske spremembe in naše razmere

Predvideva se večji odliv kakor priliv

Povečanje bruto dohodka

Novi zakonski predpisi bodo v letošnje proračune ljudskih odborov vnesli marsikater spremembe. Razen tega, da se znižuje udeležba proračunov ljudskih odborov na skupnih dohodkih, je pomembna novost tudi glede plačevanja proračunskega prispevka iz osebnega dohodka. Zadnja številka lanskoletnega zveznega Uradnega lista je namreč prinesla dopolnilo, da je proračunski prispevek iz osebnega dohodka delavcev dohodek proračuna tiste občine oziroma drugih politično-teritorialnih enot, kjer ima delavec, iz čigar dohodka se ta prispevek plačuje, svoje stalno prebivališče. Ta odlok bo tako prizadel tudi kranjski okraj oziroma naše občine. Izračuni kažejo, da bo tako odteklo iz našega okraja bruto 300 milijonov dinarjev, medtem ko bo to zmanjšalo proračun za nekaj manj kakor 150 milijonov dinarjev. "Oliko pa bo imela Gorenjska priliva, še nizano. Dejstvo pa je, da bo odliv večji kakor pa priliv. Nekaj sredstev lahko pričakujemo le iz ljubljanskega okraja in ta sredstva se bodo stekala pretežno v proračune škofjeloške in kranjske občine. Stevilke o prelivih sredstev prispevka iz osebnega dohodka znotraj kranjskega okraja, to je med gorenjskimi občinami, pa povedo, da bo imela največ odliva jesenška občina, ki ga bo prece dobil v Radovljici. V tržiški občini se prilivi in odlivi nekako izravnajo, medtem ko bo imela občina Škofja Loka malenkostni odliv oziroma diferenco. Ker pristojni finančni organi še nimajo podatkov o pritoku omrežnih sredstev iz drugih okrajev, je tako mogoče ustvariti zaenkrat le še približno sliko. Ne glede na to pa lahko ugotavljamo, da bo

dopolnitve oziroma sprememba odelka o proračunskem prispevku iz osebnega dohodka različno vpliva na naše gorenjske občine. Letos se bodo delno povisale tudi občinske doklade kmetom v povprečju za šest odstotkov. Najvišje povišanje naj bi bilo v zadnjem večjih potrošniških centrov. Prometni davek v trgovini in gozdninu bodo vskladili, povečal pa se bo tudi občinski prometni davek na maloprodajni promet. Dopolnilni proračunski prispevek iz osebnega dohodka smo imeli do sedaj uveden neenotno. V gospodarstvu je ta znašal od osem do deset odstotkov. Odslej naj bi imeli v vseh občinah enotno 15-odstotno stopnjo dopolnilnega proračunskega prispevka. Do višine deset odstotkov bi bil ta prispevek proračunski dohodek, ostalih pet odstotkov pa bi bila sredstva skladov za šolstvo. Ob taki delitvi bi se v skladu steklo 240 milijonov dinarjev.

Ob upoštevanju nastalih sprememb tako znašali letos deljivi bruto dohodki v našem okraju 7 milijard 400 milijonov dinarjev, realizirani pa so bili pretežno leto v višini 6 milijard 61 milijonov dinarjev. Tako predstavljajo letoski bruto dohodki v primerjavi z lanskim realizacijo 18-odstotno površje. Predvideva se, da bodo letos občine udeležene na deljivih dohodkih 35 odstotki, medtem ko bi občini Škofja Loka in Tržič dolžili še dopolnilno udeležbo v višini pet odstotkov. Ob taki udeležbi na deljivih dohodkih bi letos občine sorazmerno v skladno povisale dohodek v primerjavi s preteklim letom.

Proračun Okrajnega ljudskega odbora Kranj se letos predvideva v višini milijarde 163 milijonov

dinarjev, in je tako nekako za 13 odstotkov večji od lanskoletne reaktivacije. V okrajnem proračunu pa so med negospodarskimi finančnimi zajetji tudi nekatere postavke, ki so sicer bolj občinskega kakor okrajnega pomena. Med njimi je na primer gradnja počitniškega doma v Novem gradu, bolnica Jesenice, gradnja centra za vzgojo inštruktorjev teksilne stroke in gradnja sodne stavbe v Kranju. O predlogu proračuna bo razpravljal Okrajni ljudski odbor Kranj predvidoma v začetku marca. — J. P.

Temeljni zakon o javnih cestah in zakon o cestnih podjetjih sta letos vnesla tudi na to področje bistvene spremembe. Zakonski predpisi namreč ukinjajo nekdaj uprave oziroma direkcije za ceste in ustanavljajo cestna podjetja, ki bodo odslej upravljala s cestami. Tako se končno tudi cestna služba vključuje v naš celotni gospodarski sistem. Skladno z določili teh zakonov je prišlo tudi na Gorenjskem do določenih sprememb. Prejšnjo Direkcijo za ceste in področno tehnično sekcijo Uprave za ceste LRS so ukinili, namesto njih pa je bilo ustanovljeno Cestno podjetje Kranj. To podjetje je tako eno izmed najmlajših na Gorenjskem, saj bo ustanovljeno še s prvim januarjem in je do prvega marca v izgradnji.

Cestno podjetje v Kranju se je takoj po ustanovitvi srečalo s precejšnjimi težavami. Podjetje ni imelo ne potrebnih delavnic, ne garančiralo niti lastne upravne stavbe. V tem pogledu imajo dru-

ga cestna podjetja številne prednosti. Razen tega ima kranjsko podjetje nepopolno mehanizacijo in prav zato bo moralo za izvajanje cestnih del nabaviti še nekatere stroje. Problem zase so tudibamolnoli, s katerimi upravlja Cestno podjetje Kranj. V njih je namreč vsa oprema popolnoma dovršljiva. Vse te bežno opisane in še druge neomenjene težave kažejo, da je podjetje pričelo gozdari v dokaj težkih razmerah.

V četrtek, 15. februarja so cestni delavci Cestnega podjetja Kranj prvič izvolili svoj samoupravni

organ. Vse doslej cestni delavci niso mogli direktno odločati o svojem gospodarjenju in nadaljnjem razvoju, čeprav je bila to njihova dolgoletna težnja. Družbeni razvoj pa jim je uresničil tudi to željo, čeprav v primerjavi z ostalimi dejavnostmi nekoliko pozno. Želja cestnih delavcev, da bi si sami rezali kruh, se je najlepše manifestirala ob samih volitvah v delavski svet. Na vsa volišča po sedežih cestnih nadzorstev v Kranju, na Bledu, na Jesenicah, v Radovljici in v Škofiji Loka so prihitali volivci že v zgodnjih juntranjih urah, da bi izmed 25 kandidatov, ki so jih izbrali na občinskih zborih sindikalnih podružnic, izvolili 15odelavcev v prvi delavski svet Cestnega podjetja Kranj oziroma v prvi organ delavskega samoupravljanja v cestni službi.

Vsoka zavest cestnih delavcev in težnja po neposrednem upravljanju se je v znaten meri pokazala že pred volitvami v delavski svet. Ti so se namreč živo zanimali za volitve in prizadeto razpravljali o tem, koga naj izvolijo v prvi samoupravni organ,

da bo lahko s svojim delom čim več prispeval k napredku podjetja. Tudi cestna služba je namreč težko in odgovorno delo, ki

(Nadaljevanje na 2. strani)

— K. M.

Med startom in ciljem

Z večjo ali manjšo razliko so občine našega okraja še najdile zaorale v ledino pri uveljavljanju novih smernic za reorganizacijo šolstva. Take ocene se namreč slišijo tudi izven Gorenjske. Seveda ne gre za trkanje na prsi, zakaj tu so objektivni pogoji najugodnejši. Tako so v kranjski občini že proglašili šole za samostojne ustanove, v tržiški občini so ob splošnih razpravah že začeli pravljati razpise za vodstva teh ustanov itd.

Z novim šolskim letom, vsaj tako upajo, naj bi se povsod že uveljavljali novi odnos v teh ustanovah. V sklopu celotnih v obsežnih priprav pa so zainteresirani kolektiv trenutno najbolj zapravljeni z izdelavo pravilnikov o delitvi dohodka. Prvi tak predlog,

ki je nastal ob praksi šole »Ljubljana Seljaka« v Kranju, služi kot delni pripomoček tudi posameznim sorodnim ustanovam. Seveda se pri tem odpirajo povsod streljivih nerešenih problemi, zlasti v notranjih odnosih teh kolektivov. Za sedanji sistem je poznal tričinitje: šolski odbori, kolektiv oziroma zbor in ravnatelja. Videti je, da so se šolski odbori že delno uveljavili, zlasti pa so se ravnateljstva. Tisti pa, ki naj bi imel glavno besedo — kolektiv, skoraj nikjer nizazišči kot organska celota.

Da bi se kolektivi hitreje uveljavljali in sprejemali nove oblike odnosov, so v zadnjem času pri mnogih šolah — kjer so seveda možnosti — ustanovili tudi osnovne organizacije ZK. Prosvetni de-

lelavniki — komunisti bodo tako v svojih ustanovah skušali utrijevati in usposabljati kolektive kot celote za reševanje raznih težav. Trenutno se v kolektivih največ slisijo pripombe v zvezi z materialnimi problemi. To ponekod zavrga odnose. Marsikje pravijo takole: »Kaj nam bo pravilnik o nagrajevanju, če pa nam občina ne da denarja.« Takih ali podobnih odgovorov je shišati marsikje. Ob tem pa se je celo že javilo malodružje in težnje, naj bi ostali kar pri starem — pri nekdajnih plačlah. Seveda so take težnje pri posameznikih z višjo kvalifikacijo, daljšo delovno dobo itd., kar vse tem posameznikom zagotavlja določene prejemke, in to ne glede na delo, na prizadevanje in uspeh.

Ceprav bi bilo napačno govoriti o ekonomski osnovi za uveljavljanje novega sistema in nagrajevanje po delu v šolstvu, pa je vendar že danes jasno, da so nasprotni boljši pogoji kot prejšnja leta. Obstajajo možnosti, da se bodo prejemki prosvetnega in pedagoškega osebja povsod močno približali ali celo morda izravnali s povprečjem v gospodarstvu, kar je bilo doslej v neupravičenih razponih. Nekaterе občine so že dolžile, druge pa pripravljajo predloga o letošnjih sredstvih za potrebe šolstva. Tako je predvideno, da bo skupno v te namesti v Škofjeloški občini letos na razpolago 261 milijonov dinarjev, medtem ko je bilo leto le 167 milijonov.

V tržiški občini je predvideno,

da se bo skupna vsota za osebne dohodke te dejavnosti povečala od lanskih 66 na letošnjih 102 milijonov dinarjev, v jesenški občini predvideva povečanje teh sredstev za 30 do 40 odstotkov, nekaj podobnega je tudi v Kranju. V radovljiski občini so v nekaterih oblikah zbiranja sredstev za šolstvo šli še više kot ostale občine, da bi tako zadostili najnovejšim potrebam, zlasti pri investicijah.

Letos je povsod opaziti, da ljudski odbori s posebnim razumevanjem skušajo zadostiti potrebam izvengospodarskih dejavnosti in seveda tudi v šolstvu. Sprito tega je pričakovati, da bo povsod zatočenje tudi ekonomika osnovna za uveljavljanje novih družbenih odnosov v tej dejavnosti in je odveč vsako malodružje posameznikov na sedanjem začetki poti mod startom in ciljem. — K. Makuc

OBRAZI IN POJAVI

Po polurni zamudi se je seja le

pričela. Odslej je vse potekalo v redu in delovni predsednik se je

v imenu delovnega predsedstva za

bivali za začpanje. Prisotne je

znanil z dnevnim redom, čeprav so

bili o njem že vsi pismeno obve

ženi pred tednom dni. Toda tako

zahetva navada in ta je železna

pravica. Konec koncov pa je tema o

izvengospodarskih dejavnosti in

seveda tudi v šolstvu.

Za drugim govornikom se je zvr

stil tretji, udi ta je prejšnjega do

polnil v nenadom začel na ceste.

Njegovo diskusijo je nadaljeval četrti, ki je ugotovil, da imamo tudi

izredno slabo mestno kanalizacijo.

Krov govornikov se je širil in raz

prava se je končala ob menda pre

sibkem električnem tokom.

Omenjeno razpravo, ki je sken

nekaterih naših posvetovanj in sej

su moderno mehanizirane tovarne

nekje v tujini ...

Za drugim govornikom se je zvr

stil tretji, udi ta je prejšnjega do

polnil v nenadom začel na ceste.

Njegovo diskusijo je nadaljeval četrti, ki je ugotovil, da imamo tudi

izredno slabo mestno kanalizacijo.

Krov govornikov se je širil in raz

prava se je končala ob menda pre

sibkem električnem tokom.

Omenjeno razpravo, ki je sken

nekaterih naših posvetovanj in sej

pa steče. In že je bil za govorniško

mizo naslednji govornik. — Svojo

razpravo je predčel z negotovom, da

namerava prečel z negotovom, še malo

dopolnil. Za podjetja je pereč pro

blem tudi zastarelost strojev. Pre

četrti del razprave je namenil ope

riček. Po steče. In že je bil za govorniško

bi lahko primerni s tisto igrico,

ko otroku nekdo pove določeno

besedo, ta pa jo pove naprej tako,

kar jo je razumel. Tačno nastane

iz slona muha in iz zmaja pleve;

ali z drugimi besedami — prvot

pomen je izgubil svoj smisel. — P.

Na stransko pot

Prve volitve v delavski svet Cestnega podjetja v Kranju, ki so bile pretekli četrtek po sedežih cestnih nadzorstev na Gorenjskem, so po svojem uspehu pokazali, da so si cestni delavci že dalj časa želeli delav

TE DNI PO SVETU

Moskva nezadovoljna z zahodnimi predlogi
Stalšče zahodnih sil do predloga Hruščeva, naj bi se v Ženevi sestali voditelji držav in razprljali o razročitvi, so v Moskvi ocenili kot slab znak in opozorili zahodne države, da prevzemajo vso nevarnost nase. Moskovski list »Pravda« ugotavlja, da bi bilo

Prve volitve v samoupravnem organu

(Nadaljevanje s 1. strani)
ne terja od slehernega delavca le marljivost, temveč tudi ustrezno strokovno usposobljenost. Zalpa so doslej v naši javnosti pogosto prevladovala drugačna in popolnoma napačna ter zgrešena mnenja. Zato je dolžnost samoupravnih organov in sindikalnih podružnic, da odločno pokrenejo v tej smeri, da se tudi cestnega delavca družbeno pravilno ovrednoti. Javnost pa naj dokončno spozna, da med vrednostjo njegove dela in dela drugih proizvajalcev ni razlike.

Nedvomno pomeni ustanovitev Cestnega podjetja z delavskim samoupravljanjem pomemben napredok na področju cestne dejavnosti. Delovni kolektiv omenjenega podjetja bo namreč vztrajno težil za čim boljšim gospodarjanjem. To pa ni v korist samo cestnemu delavcem samim, temveč vsem našim skupnosti. — P.

veliko bolj smotreno, če bi v Ženevo prišli najvišji voditelji in povedali svoja stališča do razorebitve. Tako bi lahko začeli razvojljati ta mednarodni vozel.

Spremembe v kongoški vladi Spremembe v sestavi kongoške vlade so sprožile obširna ubivanja. — Tako se s presenečenjem sprejeli vest o imenovanju Kamitatuja na mesto ministra notranjih zadev. Kamitatuji ni bil v prvi Lumumbovi vladi, vendar je nudil podporo prvemu kongoškemu predsedniku vlade. Sedanji notranji minister je bil imenovan na položaj prvega podpredsednika vlade. Katanski poslanci zahtevajo, da bi dobila Katanga ministrske položaje v osrednji vladi v sorazmerju s politično in gospodarsko pomembnostjo pokrajine.

Kuba izstopila iz organizacije Svetega sveta Organizacije ameriških držav v Washingtonu je kubanski zastopnik izjavil, da je izključitev Kube iz te organizacije nezakonita. Predstavnik je potezen, ko mu niso dovolili, da bi govoril na začetku seje, zapisal sejo in izjavil, da Kuba »v sedanjih pogojih nima interesa ostati v tej organizaciji.«

Sestanek s kraljem Laoški premier Suvana Fumou bo danes prišel na razgovore z laoškim kraljem Savang Vatonom. S kraljem se bo razgovarjal o možnosti, da se sestavo koalične vlade Laosa.

Iudje in dogodki

V tem trenutku, ko so na francosko-švicarski meji prekinili skrite razgovore med začasno alžirske in francosko vlado brez slabih izgledov in namegneva zavlačevanja, so črte francosko-alžirskega sporazuma v glavnih obrisih že zariseane in postaja verjetnostni račun o prenehanju sovražnosti tudi matematično razrešljiv. Ne sicer kot kašna zelo preprosta računska operacija, ampak kot zapletena naloga, ki jo je treba pravilno zastaviti, če hočemo priti do pravilnega izida po najkrajši matematični poti. Obrisi francosko-alžirskega sporazuma postajajo sprito tega vedno bolj optimistični in nemara ne pretiravajo politični vedeževalci, ki skušajo iz arabskih rok razbrati konec alžirske krvave vojne. Dejstvo, da je alžirska revolucija nasledila pred svojim poslavitim ciljem. Samostojnost Alžirija je postala tako stvarna kot bila.

Se pred dnevi, ko so se ob skrbnem spremstvu napolnili štirje ministri začasne alžirske vlade na skriveni pogajanja s francosko vlado v Sivo, jih je z letalica dvignilo geslo, ki ga je izpovedal neki musliman: »V tem trenutku je skrb za mir naša največja skrb. Z drugimi problemi se bomo spoprijeli pozneje.« Ta trudi, da zaradi svojih notranjih nasprotij najde rešitev za Alžirijo. S takšnimi razločenimi pojmi so štirje alžirski ministri odpovedali v tisti košček Švice, ki jim je znan po francoskih skrivališčih; in v tej političnih skrivališčih imeli v preteklosti imeli podobne razgovore. Seveda so se tokrat nekje na mizi pogovarjali ministri najbrž o zadnjih spornih stvarih, ki jim stojijo že na poti. Močna sestava oba možev je v naki meri že dajala značaj »skritim pomembkom čez mejo«. Vendar v teh dneh še nihče ni pričakoval kakšnega izredno ugodnega konca. Vnaprej smo bili namreč obveščeni, da bodo s »skritimi stiski« skušali izglašiti manj bistvena vprašanja, ki so estala v osnovi že vedno »odprtia«. V alžirskih krogih se ta dvogovor na meji

alžirska skrb ima poseben vzpon. Med glavne razloge je treba vsekakor prisesti realno oceno položaja v Alžiriju, ki spriča načinjajočega vpliva desničarskih skrajnežev zapušča stalno nevarnost, da se lahko razmere v Alžiriji še bolj zapletejo. Preobrat pomeni tudi drugo spoznanje, da se francoska vlada

oceni kot »drobna in nevažna obdobju je bistvene važnosti za vprašanja. Zaskrbljenosti za pohodnost Alžirje. Razen tega je še vedno na sporedu šest vojaških oporišč, ki jih nameravajo Francuzi zadržati na alžirskem ozemlju v samostojni in neodvisni Alžiriji. Vsa ta vprašanja so že pred tem označili postranska in obrubna vprašanja kot manj bistvena uradni zaspravljala v nevarnost tvorno stopniki obeh vlad.

Pogovor čez mejo

Glavna vprašanja, med katere sodi tudi položaj evropskih priseljencev v Alžiriju in izkorisčanje petrolejskih vrelcev v Sahari, so že rešena. Sporazum v teh stvarah je dosežen s skritimi stiski v Tuniziji in Maroku. Po petletni dobi se bodo evropski naseljeneci lahko odločili ali za francosko državljanstvo ali pa bodo sprejeli alžirsko. Za dobre petleti let pa se je začasna alžirska vlada zavezala, da bo ščitila njihove koristi.

Uresničitev sporazuma, ko bo prvič prenehanja sovražnosti, ne bo lahka naloga. To tem bolj, ker sporazumu nasprotujejo desničarski skrajneži in tajna teroristična organizacija OAS. Stiski razgovori pa bi morali določiti tudi vlogo francoske vojske v šestmesečnem razdobju po prenehanju sovražnosti do vojske pa bo prav gotovo lahko obračuna s peščico skrajnežev. Zdravko Tomaj

mali oglasi • mali oglasi

prodam

Prodam novo veselivo dvostanovanjsko hišo. Oddali ponudbe pod »Bližina Kranja« 564

Prodam brezo svinjo, ki bo v 14 dneh kotila. — Franc Skrjanec, Lahovče 13, Cerkle 633

Prodam 1000 kg slame in zidno opeko. — Pivka 2, Naklo 634

Prodam pesa, korenje in seno. Kupim 1 kub. meter smrekovih desk 20 mm. — Bertonec, Godešči 52, Škofja Loka 635

Prodam hišo in nekaj zemlje. Poizve se Račeve 11, Žiri 636

Prodam lepo brezo svinjo, Orehowje 1, Kranj 637

Fiat 500 C, dostavni voz, v dobrem stanju, registriran za leto 1962, ugodno prodam. — Naslov v oglašnem oddelku 638

Novo neregistrirano motorno kolo »Tomos-Puch« SV 175, prodam. — Pečnik, Savska 10, Kranj 639

Prodam prašičke, 6 tednov stare. — Breg ob Savi 8 640

Prodam nekaj lepih lipovih sadic in razno visoko sadje. — Matvej Berčič, Valjavčeva 1, nasproti nove bojnišnice, Kranj 641

Prodam 2 nova vozička z derami. — Naslov v oglašnem oddelku 642

Pilinski štedilnik »Ignis«, prodam. — Naslov v oglašnem oddelku 643

Prodam vola, 400 kg težkega in svinje, brezo 11 tednov. — Pšenična polica 7, Cerkle 644

Ugodno prodam motorno kolo Jawa 250. — Kokrica 80/A 645

Prodam 3000 kg sena, otavo in lucerno. — Duplje 44 646

Prodam gumi voz ali zamenjam za konja. — Janez Krč, Kokrški log 10, Kranj 647

Prodam polnoma nov 20-litrski bojler »Elektron«. Naslov v oglašnem oddelku 648

Prodam dva lepa prašička, po 50 kg težka. Suha 14, Kranj 614

Pletilni stroj št. 8/50, prodam. Cikla Svab, Kočna 43, p. Blejska Dobrava 671

Iščem delavko, ki dela na 2 izmeni, za pomoč v kuhinji, Naslov v oglašnem oddelku 620

Prodam krmilno peso in korenje. — Cerkle 99 672

Prodam Lambreto 125 ccm za 25 tisoč din. Naslov v oglašnem oddelku 673

Prodam repo in peso. Naklo 73 674

Prodam late in krivence za kozolec. Naslov v oglašnem oddelku 675

Prodam kravo in junice po izbiri ter 30 in 50 mm suhe deske. Baščelj 17 676

Nujno prodam Fiat 600, letnik 1957. Poizve se pri Jelenu na dvořišču 677

Prodam črno semensko deteljico. Brito 70 678

Samsko sobno pohištvo poceni prodam. Jerman, Tavčarjeva 39, Kranj 679

Prodam prašičke, 6 tednov stare. — Breg ob Savi 8 640

Prodam nekaj lepih lipovih sadic in razno visoko sadje. — Matvej Berčič, Valjavčeva 1, nasproti nove bojnišnice, Kranj 641

Prodam 2 nova vozička z derami. — Naslov v oglašnem oddelku 642

Pilinski štedilnik »Ignis«, prodam. — Naslov v oglašnem oddelku 643

Prodam vola, 400 kg težkega in svinje, brezo 11 tednov. — Pšenična polica 7, Cerkle 644

Ugodno prodam motorno kolo Jawa 250. — Kokrica 80/A 645

Prodam 3000 kg sena, otavo in lucerno. — Duplje 44 646

Prodam gumi voz ali zamenjam za konja. — Janez Krč, Kokrški log 10, Kranj 647

Prodam polnoma nov 20-litrski bojler »Elektron«. Naslov v oglašnem oddelku 648

Kupim vprezne grablje. Franc Škofic, Mlaka 24 679

Kupim zazidljivo parcelo v Kranju, Naklem ali Križah. Pisocene ponudbe oddati pod »Gotonina« 680

Kupim dobro ohranljeno gnojivo ērpalko. Krmelj, Sv. Duh 90, Sk. Loka 670

Kupim otroško posteljico. Pisocene ponudbe oddati v oglašnem oddelku 681

Kupim dobro ohranjen - rabljeni moped »Tomos«. Naslov v oglašnem oddelku 682

Kupim italijanski otroški voziček - kombiniran. Naslov v ogl. oddelku 683

Kupim rabljene deske za zidanovo. — Naslov v oglašnem oddelku ali telefon 25-34 684

Kupim vprezne grablje. Franc Škofic, Mlaka 24 679

Kupim zazidljivo parcelo v Kranju, Naklem ali Križah. Pisocene ponudbe oddati pod »Gotonina« 680

Kupim dobro ohranljeno gnojivo ērpalko. Krmelj, Sv. Duh 90, Sk. Loka 670

Kupim otroško posteljico. Pisocene ponudbe oddati v oglašnem oddelku 681

Kupim dobro ohranjen - rabljeni moped »Tomos«. Naslov v ogl. oddelku 682

Kupim italijanski otroški voziček - kombiniran. Naslov v ogl. oddelku 683

Kupim rabljene deske za zidanovo. — Naslov v oglašnem oddelku ali telefon 25-34 684

Kupim vprezne grablje. Franc Škofic, Mlaka 24 679

Kupim zazidljivo parcelo v Kranju, Naklem ali Križah. Pisocene ponudbe oddati pod »Gotonina« 680

Kupim dobro ohranljeno gnojivo ērpalko. Krmelj, Sv. Duh 90, Sk. Loka 670

Kupim otroško posteljico. Pisocene ponudbe oddati v oglašnem oddelku 681

Kupim dobro ohranjen - rabljeni moped »Tomos«. Naslov v ogl. oddelku 682

Kupim italijanski otroški voziček - kombiniran. Naslov v ogl. oddelku 683

Kupim rabljene deske za zidanovo. — Naslov v oglašnem oddelku ali telefon 25-34 684

Kupim vprezne grablje. Franc Škofic, Mlaka 24 679

Kupim zazidljivo parcelo v Kranju, Naklem ali Križah. Pisocene ponudbe oddati pod »Gotonina« 680

Kupim dobro ohranljeno gnojivo ērpalko. Krmelj, Sv. Duh 90, Sk. Loka 670

Kupim otroško posteljico. Pisocene ponudbe oddati v oglašnem oddelku 681

Kupim dobro ohranjen - rabljeni moped »Tomos«. Naslov v ogl. oddelku 682

Kupim italijanski otroški voziček - kombiniran. Naslov v ogl. oddelku 683

Kupim rabljene deske za zidanovo. — Naslov v oglašnem oddelku ali telefon 25-34 684

Kupim vprezne grablje. Franc Škofic, Mlaka 24 679

Kupim zazidljivo parcelo v Kranju, Naklem ali Križah. Pisocene ponudbe oddati pod »Gotonina« 680

Kupim dobro ohranljeno gnojivo ērpalko. Krmelj, Sv. Duh 90, Sk. Loka 670

Kupim otroško posteljico. Pisocene ponudbe oddati v oglašnem oddelku 681

Kupim dobro ohranjen - rabljeni

Hvaležni poslušalci

Pretekla nedeljo je uprava Socialno-zdravstvenega doma dr. Franceta Bergija na Jesenicih priredila za svoje oskrbovance proslavo ob obletini smrti dr. Frančeta Prešernega. Uvodoma je članica Kolektiva prebrala spominski govor o Prešernu, nato pa je sledil kulturni spored, ki ga je pravil sam kolektiv. Recitirali so Prešernove pesmi, nastopil je moški pevski zbor DPD Svobode »Tomaž Godec« iz Boh. Bistre, ki se je odzval vabilu in pripravil koncert za oskrbovance brezplačno. — Na sporedu je bila še pesem O Zeleni cesti, ki sta jo v duetu zapela ob spremljavi harmonike, člana zborna bohinjske folklore. Prireditev je bila še toliko lepša, ker so izvajale nastopali v lepih gorenjskih narodnih nošah. Vsi, ki so prisostvovali temu večeru, so izrazili željo, da bi še kdaj organizirali podobne prireditve. — F. T.

Iz dela sindikalnih organizacij

Ponekod še mezdní odnosi

JESENÍŠKI KOVINÁR

Pri ocenitvah dela sindikalnih organizacij v jeseniški občini v preteklem obdobju lahko zaključimo, da spričo naglega razvoja pravljajalnih sil, poglabljanja in utrjevanja delavškega in družbenega samoupravljanja v delovnih kolektivih, nalože niso bile tako majhne. Povsod tam, kjer vodstvo sindikalne podružnice v vsem letu ni uspelo organizirati niti enega sestanka kolektiva, se jasno vidi, da delo samoupravnih organov zelo šepa. Decentralizacija samoupravljanja in pristojnosti navzvodno v teh kolektivih dane zelo formalistično. Konkretni primer decentralizacije je hotel »Pošta«. Občni zbor te podružnice je jasno odsodil tak sistem decentralizacije. Isti primer je v kolektivu »Brinica in česalnica«. V tem podjetju je zaposlenih 21 žensk, edini moški pa je direktor, ki pa je samo še na papirju.

Neposredno z delavskim samoupravljanjem je ozko povezano

vprašanje delitve dohodka. Novi instrumenti v letu 1961 so bili

osnova za vsebinsko spremembu

z družbenim načrtom za leto 1961.

S PLENUMA OBČINSKEGA ODBORA SZDL JESENICE

Zdravstvena služba mora najti pravo mesto v komuni

Jesenice, 16. februarja — Sinoči je bil na Jesenicah plenum Občinskega odbora Socialistične zvezde Jesenice, na katerem so govorili o nekaterih zdravstvenih problemih v jeseniški občini.

Med drugim so ugotovili, da je zdravstvena služba v jeseniški komuni doživelja v šestnajstih letih po vojni silen razmah. Zdravstvena služba se je borila z velikimi težavami, zakaj zdravnikov je bilo premalo. V zadnjih letih se je na Jesenicah povečalo tudi število postelj, saj je bila urejena obratna ambulanta Zelezarne Jesenice in zgrajena nova splošna bolnica, razen tega se je povečala ambulantna in preventivna služba.

V jeseniški občini deluje danes 11 zdravstvenih ustanov. Zato lahko zapišemo, da je mreža institucij, ki se ukvarjajo z zdravstveno problematiko doka jveljak in pestra po vseh vrstah zdravstvenih uslug. Vsaka od teh ustanov ne

posluje samo za potrebe občanov, vsebuje tudi zdravstveno pomoč vsem državljanom Jugoslavije.

Od 1950. leta do 1961. leta se je število zdravnikov v jeseniški občini povečalo za 450 odstotkov, število postelj za 236 odstotkov, število ambulantnih pregledov za 4630 odstotkov itd. Iz tega nagle razvoja se da sklepati, da se bo zdravstvena dejavnost v prihodnje še bolj razširila. Zato so na plenumu sklenili, da mora zdravstvena služba dobiti pravo mesto v komuni.

Na plenumu so se dotaknili tudi upravljanja v zdravstvenih ustanovah. Povsod v jeseniški občini je bilo opaziti, da so imeli upravní odbori v zdravstvenih ustanovah skozi vse leto polne roke dela. Nekateri so imeli v zadnjih 11 mesecih tudi po 18 sej.

Povsod so že sprejeli pravilnike o delovnih razmerjih, o delitvi dohodka, osebnega dohodka in pravila ustanov. — M. Ž.

ALI BODO SINDIKATI USPELI?

Trije ključni problemi

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta v Tržiču je pred dnevi razpravljalo o nekaterih ključnih problemih v razvoju go-

družbenem življenju sploh. Me-

nijo, da ta kader pri uveljavljanju novih družbenih odnosov ne zavzema tištega mesta, kot bi bilo pričakovati po njegovih strokovnih sposobnostih.

Naslednji stvar je skrb za človeka,

s posebnim poudarkom na dopustih, na rekreaciji delovnih ljudi. Delovni kolektivi in razni organi so pokazali za to veliko razumevanje. Za razne počitnici in nakazati ustrezno perspektivo za postopno uravnavanje stvari.

— K. M.

KAJ BODO REKLI TRŽICANI?

Zdravstveni dom in šola

VEČLETNE ZAHTEVE VOLIVCEV IN TEZAVE

Okruglo 140 milijonov dinarjev bi bilo treba letos v Tržiču, da bi zadostili vsaj nekaterim najnajnejšim zahtevam komunalnih del, ki so jih volivci že zdavnaj nakazali, toda zagotovljenih je doslej le okrog 33 milijonov dinarjev.

Taka je osnovna ugotovitev ob prvih računih, ki so jih napravili ob pregledu predvidenih letosnjih dohodkov in izdatkov. Gospodarsko te občine se bo tudi letos krepilo. Vrednost družbenega proizvoda se bo v primerjavi z lanskim letom povečala za okroglo 11 odstotkov, osebni dohodek pa za približno 12 odstotkov. Skladno s tem predvidevajo, da bi lahko razpolagali za razne investicije s približno 913 milijoni dinarjev. Od tega predvidevajo, da bi v gospodarstvo investirali nekaj nad polovico, okrog 48 odstotkov pa bi šlo za druge negospodarske investicije. — M.

Med gospodarskimi investicijami naj bi zavzemala prvo mesto BPT z novim obratom tkalcvice, potem tovarna lepenke itd. Največje skrbi so nastale okrog raznih negospodarskih objektov in med temi zlasti v zvezi z nadaljnjo gradnjo in dokončno ureditvijo Zdravstvenega doma in gradnjo šole. Ta dva objekta so volivci že pred leti v posebni anketi označili kot prioriteta in nujno potrebna. Spričo tega se v občini nikakor ne morejo sprizgnati z odstopanjem. Vendar je za Zdravstveni dom potrebnih še približno 60 milijonov dinarjev, a zato je le 20 milijonov. Podobno je tudi s šolo. Od celotne cene te investicije bi morali imeti letos približno 92 milijonov.

Na sestanku Stalne konference za družbeno aktivnost žena v Tržiču, ki je bila v sredo, so žene razpravljale o letosnjem praznovanju 8. marca in o programu dejanja.

Zmenile so se za centralno pro-

slavo, ki jo bodo v Tržiču priredili ob sodelovanju Občinskega odbora SZDL in drugih organizacij.

Največ pa so govorile žene o vzgoji otrok, ki ne dobijo doma ustrezne vzgoje in pomoči. Tudi zaposleni starši ne morejo nuditi otrokom tiste vzgoje in tiste pomoči pri učenju, kot bi bilo želeti.

Zene so se zmenile, da bodo skušale začeti na organiziran način reševati te težave. Seveda ob sodelovanju s šolami, s kolektivi, kjer so zaposleni starši, s sindikalnimi organizacijami itd.

tem pa — kot menijo — se zanemarijo možnost vsakdanjega in tedenskega oddihna in razvedrila v domačem kraju. Primanjkuje po-

bud za organizacijo drobnih in cenenih, toda domačih in sproščenih oblik, da bi se delovni človek po delu sprostil.

Seveda ne misijo takih proble-

mov reševati na hitro, kampanjsko, marveč jih le proučiti in na-

zakazati ustrezno perspektivo za

postopno uravnavanje stvari.

— K. M.

Na zadnjem plenumu, da bi stavbo končali.

Vsa zadnja leta je bilo opaziti

po Tržiču dokaj razgibano grad-

beno dejavnost. Tako so same za-

kopalische porabili okroglo 106 mi-

lijonov dinarjev, približno 200 mi-

lijonov je šlo za Zdravstveni

dom, 60 milijonov za gradnjo šole,

nad 80 milijonov za vodovod, ki je

že odprt.

Klub delnemu povečanju go-

spodarske dejavnosti in dohodkov

ne bodo mogli zadostiti vsem po-

trebam, čeprav so upravičene. Da bi našli izhod iz teh težav in po-

iskali še nadaljnje možnosti, se

nameravajo obširno pogovoriti.

Najprej je predviden skupni plen-

um ZK, SZDL, ObSS in mladine.

Naslednji teden pa se bodo za-

čeli tudi zbori volivcev. Tako bodo

skušali zbrati od občanov čimveč

predlogov, priprimb in mnem,

preden bi sprejeli dokončni letos-

nji načrt. — M.

Med gospodarskimi investicijami naj bi zavzemala prvo mesto BPT z novim obratom tkalcvice, potem tovarna lepenke itd. Največje skrbi so nastale okrog raznih negospodarskih objektov in med temi zlasti v zvezi z nadaljnjo gradnjo in dokončno ureditvijo Zdravstvenega doma in gradnjo šole. Ta dva objekta so volivci že pred leti v posebni anketi označili kot prioriteta in nujno potrebna. Spričo tega se v občini nikakor ne morejo sprizgnati z odstopanjem. Vendar je za Zdravstveni dom potrebnih še približno 60 milijonov dinarjev, a zato je le 20 milijonov. Podobno je tudi s šolo. Od celotne cene te investicije bi morali imeti letos približno 92 milijonov.

Na sestanku Stalne konference za družbeno aktivnost žena v Tržiču, ki je bila v sredo, so žene razpravljale o letosnjem praznovanju 8. marca in o programu dejanja.

Zmenile so se za centralno pro-

slavo, ki jo bodo v Tržiču priredili ob sodelovanju Občinskega odbora SZDL in drugih organizacij.

Največ pa so govorile žene o vzgoji otrok, ki ne dobijo doma ustrezne vzgoje in pomoči. Tudi zaposleni starši ne morejo nuditi otrokom tiste vzgoje in tiste pomoči pri učenju, kot bi bilo želeti.

Zene so se zmenile, da bodo skušale začeti na organiziran način reševati te težave. Seveda ob sodelovanju s šolami, s kolektivi, kjer so zaposleni starši, s sindikalnimi organizacijami itd.

Med gospodarskimi investicijami naj bi zavzemala prvo mesto BPT z novim obratom tkalcvice, potem tovarna lepenke itd. Največje skrbi so nastale okrog raznih negospodarskih objektov in med temi zlasti v zvezi z nadaljnjo gradnjo in dokončno ureditvijo Zdravstvenega doma in gradnjo šole. Ta dva objekta so volivci že pred leti v posebni anketi označili kot prioriteta in nujno potrebna. Spričo tega se v občini nikakor ne morejo sprizgnati z odstopanjem. Vendar je za Zdravstveni dom potrebnih še približno 60 milijonov dinarjev, a zato je le 20 milijonov. Podobno je tudi s šolo. Od celotne cene te investicije bi morali imeti letos približno 92 milijonov.

Na sestanku Stalne konference za družbeno aktivnost žena v Tržiču, ki je bila v sredo, so žene razpravljale o letosnjem praznovanju 8. marca in o programu dejanja.

Zmenile so se za centralno pro-

slavo, ki jo bodo v Tržiču priredili ob sodelovanju Občinskega odbora SZDL in drugih organizacij.

Največ pa so govorile žene o vzgoji otrok, ki ne dobijo doma ustrezne vzgoje in pomoči. Tudi zaposleni starši ne morejo nuditi otrokom tiste vzgoje in tiste pomoči pri učenju, kot bi bilo želeti.

Zene so se zmenile, da bodo skušale začeti na organiziran način reševati te težave. Seveda ob sodelovanju s šolami, s kolektivi, kjer so zaposleni starši, s sindikalnimi organizacijami itd.

Med gospodarskimi investicijami naj bi zavzemala prvo mesto BPT z novim obratom tkalcvice, potem tovarna lepenke itd. Največje skrbi so nastale okrog raznih negospodarskih objektov in med temi zlasti v zvezi z nadaljnjo gradnjo in dokončno ureditvijo Zdravstvenega doma in gradnjo šole. Ta dva objekta so volivci že pred leti v posebni anketi označili kot prioriteta in nujno potrebna. Spričo tega se v občini nikakor ne morejo sprizgnati z odstopanjem. Vendar je za Zdravstveni dom potrebnih še približno 60 milijonov dinarjev, a zato je le 20 milijonov. Podobno je tudi s šolo. Od celotne cene te investicije bi morali imeti letos približno 92 milijonov.

Na sestanku Stalne konference za družbeno aktivnost žena v Tržiču, ki je bila v sredo, so žene razpravljale o letosnjem praznovanju 8. marca in o programu dejanja.

Zmenile so se za centralno pro-

slavo, ki jo bodo v Tržiču priredili ob sodelovanju Občinskega odbora SZDL in drugih organizacij.

Največ pa so govorile žene o vzgoji otrok, ki ne dobijo doma ustrezne vzgoje in pomoči. Tudi zaposleni starši ne morejo nuditi otrokom tiste vzgoje in tiste pomoči pri učenju, kot bi bilo želeti.

Zene so se zmenile, da bodo skušale začeti na organiziran način reševati te težave. Seveda ob sodelovanju s šolami, s kolektivi, kjer so zaposleni starši, s sindikalnimi organizacijami itd.

Med gospodarskimi investicijami naj bi zavzemala prvo mesto BPT z novim obratom tkalcvice, potem tovarna lepenke itd. Največje skrbi so nastale okrog raznih negospodarskih objektov in med temi zlasti v zvezi z nadaljnjo gradnjo in dokončno ureditvijo Z

Več pozornosti mladim

Svobode in prosvetna društva na Gorenjskem so v večini izvedla občne zbrane oziroma letne konference. Ponekod so izvolili nove upravne odbore, drugod so jih samo dopolnili z dobrimi društvenimi delavci; povsed pa so očenili delo v preteklem letu in sprejeli pove dolne načrte.

Ema od najbolj razveseljivih ugotovitev ob letosnjih občnih zborih je, da društva začenjajo res z načrtnim delom. Letosjni načrti niso več tako splošni kot prejšnje leto, temveč so tudi časovno določeni.

Zaradi tega, ker je prav v poletnem času več različnih praznovanj, za katera morajo društva pripraviti programe, pa ne moremo več govoriti o tako imenovani mrtvi sezoni v poletnih mesecih. Mnoga društva razmišljajo o programih dela v poletju tudi zaradi turistične sezone. Ponekod pa pripravljajo za poletje razne izlete za svoje člane. Ti izleti naj bi bili zvezani s kulturnimi programi. Skratka – naša kulturnoprosvetna društva so začela z delom, ki je začrtno skozi vse leto.

V največ primerih so pripravila društva delovne načrte za kolegarsko leto. Pravijo, da je to primernije. Prej ko smo delili delo v zimsko (delovno) in poletno (mrtvo) sezono, je bilo seveda delo težje opredeliti.

Z občnimi zbori so začeli pozno v jeseni. Stari odbori niso delali, ker so čakali na občne zbole, novi odbori pa se niso takoj znašli in tako jim je ušlo nekaj zimskih mesecev z dolgimi

večeri (ti pa so za delo seveda najprimernejši). V letosnjih delovnih načrtih so točno postavljene akcije vsaj za pol leta.

Se nekaj smo ugotovili ob letosnjih zborih oziroma konferencah. V razpravah o delovnih načrtih niso sodelovali samo društveni delavci, temveč tudi tovariši iz vodstva organizacij SZDL. Marsikje so se že dogovorili za slavlja. V zvezi s tem bodo kulturna društva morala poskrbeti za kvalitetne programe, za ostalo organizacijsko delo pa SZDL, sindikat ali pa druge organizacije. Tudi skrb za materialne pogoje v društvenih postaja širša, družbenega skrba. Sredstva, ki jih društva prejemajo kot dobitico, naj bi se uporabila predvsem za dvig kvalitete, ne pa za razne male investicije in popravila, kot je bilo to doslej. Društva bi si tudi s pripravo kvali-

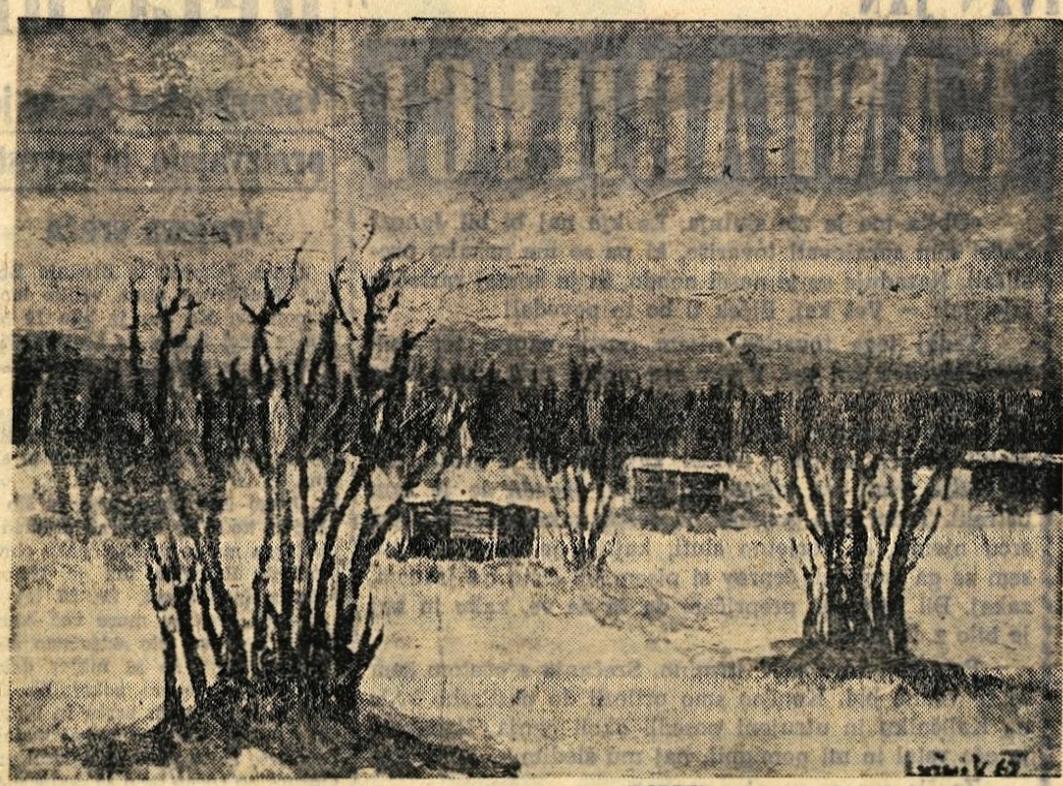
Mila Malež: Sonetni venec

Ze več kot leto govorimo o vključevanju pionirjev v našo društvo. Mislišeni so razni mladinski oziroma plominski zbori, likovni, filmski, dramski in drugi krožki. Le redka so društva, ki s temi skupinami sodelujejo. Ti mladi ljudje bi bili ob odhodu iz šole lahko aktiven društveni načrtač. Tu gre v več primerih le za točnost društvenih vodstev, ki premalo razmišljajo o tem.

Stivilo članstva se je sicer v zadnjem letu v društvenih povečalo, vendar še mansikatero društvo nima urejene oziroma izpopolnjene evidence članstva.

Občinski sveti so s svojimi komisijami največkrat krepka podpora društvi. Nadzorni odbori obiskujejo društva in njihovim blagajnikom pomagajo pri urejanju društvenih blagajniških poslov. Nekatere občine – posebno jesenika – so v tem pogledu lepo napredovale.

Z občnimi zbori oziroma letnimi konferencami smo lahko zadovoljni. Te so pomemben korak k organiziranemu delu Svobod in prospektivnih društev. – S.O.

Pavel Lužnik: Zimska krajina (DOLIK)

Informiranost je eden izmed pogojev za uspešno delo

V zadnjem času se pri nas vse bolj in bolj razpravlja o tisku. Gre predvsem za to, ali je tisk res v pravem smislu tisto sredstvo, ki po svoji funkciji v celotnem družbenem organizmu ne samo spremeni pojavne in jih tolmači, ampak skuša razvoj tudi pospeševati in po svojih močeh usmerjati. Vse čeče si namreč zastavljamo vprašanje, v kolikšni meri tisk pomaga pri reševanju določenih problemov.

Ce vse razprave tečejo v tej smeri, ne bi smeli pozabiti tudi na to, da postaja torej informiranost eden izmed pogojev smotrrega dela v komuni, v krajevni skup-

nosti, gospodarski organizaciji itd. Poglobljeni sistemi upravljanja, kjer sleherni v kolektivu odločajo o sredstvih, ki jih sam upravlja in ki v kolektivu, stanovanjski skupnosti, šoli itd. vkljiva družbene interese s svojimi, terja tudi od tiska, da z nenehno zavestno akcijo prispeva svoji delež pri rasti novih in poglobljenih odnosov.

Zunanji izraz prizadevanj na področju informiranosti, s katerim se ukvarjajo le komisije za tisk pri odborih SZDL, temveč tudi podobna telesa v okviru sindikalnih organizacij in organizacij LM, pa tudi številne idejno-vzgojne komisije teh organizacij, so razstave tiska, ki jih prirejamo po načelu okraja. Te razstave kažejo, da smo po plenumu okrajnega odbora SZDL, ki je lani v jeseni obravnaval ta vprašanja, poglobljeno segli tudi v tovrstno problemitiko.

Klub temu pa sodim, da je bilo ob teh razstavah še vseeno pre-

mało skupnih prizadevanj. Prav ob teh razstavah bi bilo treba na tem področju povezati prizadevanja sindikalnih organizacij, Ljudske mladine in Socialistične zveze. Tako bi nedvomno potem beležili na področju n. pr. tovarniškega tiska ali šolskega tiska še večje uspehe. Razstave so bile pravzaprav prvi korak v tej smeri. Pоказale so, kaj pravzaprav danes na področju tiska imamo in kaj smo imeli. To pa še vseeno ni dovolj. Treba bo namreč na takih razstavah tudi pokazati, kako sleherni občan lahko vpliva na informacije in v tem procesu tudi sodeluje. Pokazati to, kar imamo, je le enosmeren proces, ki pa je organsko povezan z drugim. To pa obravnava položaj slehernega občana v tem procesu informiranja. Ce pa se zavedamo pomembnosti informacij za slehernega proizvajalca, potem bo nedvomno potrebno ob prihodnjih razstavah pomisliti tudi na to! — J.K.

Na sporednu bodo baročni mojstri in sodobni ustvarjalci

Slovenski solisti so reprezentativni ansambel, ki ga sestavljajo najboljši godalci, člani orkestra Slovenske filharmonije, RTV Ljubljana in študenti Akademije za glasbo. Ansambel že pet let deluje pod vodstvom prof. Karla Rupia. Prvi nastop je imel okviru ljubljanskega festivala, odtej pa je vsakoleten gost naših koncertnih odrov v Ljubljani, Mariboru, Celju, Zagrebu, Beogradu, Skopju pa tudi drugod. Največje uspehe priznanja mednarodne kritike je ansambel doživel leta 1959 na koncertu dubrovniškega festivala. Naslednje leto je imel tridesetno turnejo v Italiji. Tam je koncertiral v velikih glasbenih središčih v Milanu, v Bologni, Breschii, Veroni. V letošnji sezoni se ansambel, ki ga sestavlja 12 solistov, predstavlja v nekoliko spremenjeni zasedbi. Ansambel se je ponudil z nekaterimi nadarjenimi godbeniki. To je požlahtilo ton ansambla in še povečalo kvaliteto. V taki zasedbi bodo gostovali (menda prvič) tudi v Kranju. Spored sestavlja: dela baročnih mojstrov in skladbe sodobnih skladateljev. Med prvimi bomo slušali dva Bachova preludija (za orgle in violinu) v transkripciji za godalni orkester, dve italijanski arji (B. Marcello De Luca), ki ju bo zapel tenorist Mitja Gregorčič in Locatellijev Concerto grosso s solistoma Albertom Drmejcem in Olgom Skalarjevo. Sodobni deli programa navaja najprej etude za godala Švicarskega skladatelja Franka Martina, Ce-dursko simfonijeto slovenskega – v Novem Sadu živečega – skladatelja Mihovila Logarja in koncert za flauto in godala hrvatskega skladatelja Bruna Bjelinskog s solistom Fedrigom Ruprom. Koncert bo dirigiral Karlo Rupec. Nedvomno bo koncert doživeljajo za našo koncertno publiko v Kranju in Tržiču. Koncerta bosta 22. oziroma 20. februarja. — P. Lipar

Filmi, ki jih gledamo

BELE SENCE — Italijanski film »Bele sence« prioveduje zgodbe o ljudeh s skrajnega severa o Eskimih. Govori o njihovem načinu življenja, o njihovem svetu, ki se na jugu te mrzle dežele srečuje s svetom civilizacije. Široko platno, spretne kulisne, pa tudi nekateri naravnvi posnetki s kanadskega severa so seveda okvir, ki je za resno obravnavanje pravzaprav pomembnega sociološkega vprašanja, skoraj preveč atraktivni. Tudi te »Bele sence« (na žalost so še vedno srbohrvaški podnaslovi) so tako – kot že številni filmi, ki prihajajo na naša platna z vsega sveta – odkrile le tiste strani življenja (odkrite na zelo naiven način) primitivnih ljudstev, ki slučajno godijo gledalcem.

Klub temu pa so nekateri prizori navzlič atraktivnosti in naivnosti dovolj prepričljivi in – če že ne to – vsaj zanimivi. (Eden takih je, ko glavni junak prinese svoje kože in želi zanje od belcev puško.) In končno je tudi po svoji nameri (če je sploh ima) film nekoliko patriarhalen. Iskati rešitev tudi naprej v krogu lastne družine, v načinu življenja, ki je bilo lastno prejšnjim stoletjem ni v skladu s časom. Vse to je namreč nekoliko nedomiselnno, predvsem pa v veliki meri sentimentalno.

Prikimal je in pogledoval na kompas prijet krmilno kolo. Potem je dvignil glavo in opazoval skupino zaposlene ob glavnem jamboru. Slednji je pogledal še mene. »Samo trenutek, gospod Gamsert,« je dejal. Bil sem namreč že pripravljen, da bi tudi jaz stopil naprej in pomagal. Tako sem ostal in on mi je dejal: »Mojemu zdravju tolj kraljo potovanje po morju izredno prija. Dvomin pa, da velja to tudi za moje poslovne zadeve – razen če bi se midva mogla sporazumeti.«

»Kako to mislite?« sem vprašal.

Nastlonil se je nazaj, krmilno kolo rahlo držec v kreplkih rokah. »Priznam, da do vas nisem bil popolnoma odkrit, ko sem vam dejal, da se ne zanimam za Farnella. Zanimam se – sedaj tem bolj, ko vam, da je do nedavnega bil povezan z vami. Ce prav razumen, vam je sporočil, da je na Norveškem odkrit važna rudna ležišča.«

Ni bilo razloga, da bi tajil. »Njegovo sporočilo je govorilo o tem, « sem mu odgovoril.

»Ali vam je sporočil tudi, kakšne kovine je našel?« je vprašal.

Prikimal sem. »Da,« sem dejal, »poslal nam je vzorce.«

»Gotovo po pošti?« Opazoval me je s prizitim očmi.

Smehljal sem se. »Način, kako nam jih je poslal, je bil nekoliko manj uraden,« sem dejal. »Toda vam naj bi zadostovalo – zdi se mi – da sem te vzorce v redu prejel.«

»Ali veste, kje leži rudna?« je zopet vprašal.

Ni se mi zdelo potrebno, da bi ga odvrnil od tega razumljivega suma. »Brez tega podatka bi nam vzorci ne koristili mnogo,« sem dejal.

Po kratkem obetavljanju je nadaljeval: »Menim, da bi se vendar nekako sporazumela. Predpostavjam, da plujemo naravnost proti Bergenu, ali ne? Tam vam lahko obrazložim natančnejše predlage, vi pa se lahko s siron Clintonom – ?«

Beseda mu je običajala v glu. Zastrmel se je v nekaj za meno. Obrnil sem se. Spredaj na krovu je stal Dahler. Odkar smo zapustili Temzo, ga nisem več videl vse do nekega sredanja, ko sem v poltem trčil obenj, medtem ko je hotel h krm. Jutri se je bila zavzela zanj.

Izraza oblača se je pokazalo sonce in v tej žarki svetlobi je bil njegov razbrzdani obraz videti pepleno siv. Na sebi je imel Dickov pulover, ki mu je bil za več pedi prevelik, in stare blage, ki so bile spodaj dvakrat podvihane. Njegov pogled je bil uparen v Jorgensena. Zopet sem se zavezal skrito sovrašta med obema možema. Dahler se je nepodno plazil po zibajočem se krovu. Moral je biti slišati, o čem je Jorgensen govoril, kajti dejal je: »Tako stejte prišli do določnejših predlogov, ali ne?«

Hammond Innes:

12

Sinji led

Le enkrat je bilo omenjeno njegovo ime. Pripravovala mi je o tem, kako sta z očetom tik pred nemško okupacijo Norveško zapustila domači kraj in kako se je potem po nekajmesečnem življaju v Angliji preko norveških vojnih oblasti v Londonu povezala s Kompani Ling in mogla delati zanj.

Očka je pripravil vso zadevo. Delal je v norveški misiji za trgovino in ladjevdelstvo v Londonu. Jaz pa sem odpotovala na Škotsko in takoj pričela z delom v njihovem glavnem stanu – s petimi drugimi dekleti, ki smo vseh 24 ur vzdržale pri radiu. Tako sem se spoznala tudi z Berntom Olsensem.

»Ali ste vedeli, da je njegovo pravo ime George Farnell?« sem vprašal.

»Takrat ne. Toda bil je majhne postave in temnolas, in tako sem ga nekaj dne vprašala, ali je resnično Norvežan. Tedaj mi je povedal svoje pravo ime.«

»Vam je tudi povedal, da je pobegli kaznjenc?« sem vprašal.

»Da,« je dejala in se tiho smehljala. »Tedaj mi je pripravoval o vsem, kar je o sebi sploh mogel povedati.«

»Pa se vam ni zdelo pri tem nič čudno?« sem se pozanimal.

»Seveda ne,« je odgovorila. »Saj smo bili vendar sredti vojne. Razen tega se je pripravljala za enega prvih in najbolj nezmiselnih tveganj dejanj na tedaj sovražno ozemlje. Tri mesece kasneje je odpelj na Norveško, da bi se udeležil akcije na Maløy.«

»Zelo stega cenili, ali ne, Jill?« sem vprašal.

Prikimala je. Za trenutek je pomolčala, potem pa je dejala:

»Da, takrat sem ga zelo cenila. Bil je drugačen kot drugi – resneži, bolj zadržan. Kot bi imel v življenu še eno poslanstvo. Ali me razumeete, kaj menim? Bil je sicer v uniformi in se je pripravil

DOKUMENTI

DOKUMENTI

DOKUMENTI

IVAN JAN

CANBARJEVCI

»Obšla me je zla slutnja. Le kje naj bi bil Janez? Začel sem spraševati tovariše, ki pa so me nekako prešlišali. Nazadnje se je našel nekdo, ki je komaj razločno izjeljal: — Veš kaj, Biček ti bo to povedal!«

Tedaj tega tovariša nisem pustil naprej ter sem hotel izvedeti kaj več. V tem sem opazil tudi očeta, kako je tudi on iskal Janeza. Tedaj sem zvedel od tovariša, da je bratu prebila krogla obe stegni. Nekaj časa so ga vlekli s seboj, ko pa je uvidel, kako je, jih je prosil, naj se rešijo vsaj oni, njega pa puste. Menda se je sam ustrelil. Tedaj sem pomislil na očeta, kako mora biti pri srcu njemu, ki verjetno sluti, kaj se je zgodilo. Zato sem se ga izogibal, čeprav si nisem bil čisto na jasnum, zakaj. Bil sem pač prepričan, da še ne ve, kako in kaj je bilo z Janezom.

Pomikali smo se v strmino. Srečanja z očetom sem se še vedno bal. Končno smo prilezli do pastirske koče na Kališniku in utrujeni posedli okoli ognja. Naenkrat je oče vstal in mi pomignil, naj mu sledim.

Znašla sva se zunaj v mrazu.

— Janez je padel, kajne? me je vprašal brez uvoda.

— Da. Nisem hotel lagati.

Molč se je zagledal v noč, se obrnil in tiho rekel:

— Vrniva se!

Takrat sem občudoval tega trdnega moža, svojega očeta... Šel sem za njim in ko sva sedla, so bile vse oči uprte v naju. Takrat je nastal mučen molk, a nenačoma ga je pretrgala tiha partizanska pesem.

Oče je sedel nasproti meni, med nama je gorel ogenj in takrat sem opazil, da so se premikale tudi očetove ustnice, tudi on je pel z ostalimi, po licih pa so mu tekle solze.

Star sem bil 18 let in kljub trpkosti sem bil ponosen na svojega velikega očeta. Prav zaradi njega so mi spomini na dražoški boj ostali globoko v spominu. Niti na misel mi ni prišlo, da bom naslednji dan izgubil tudi njega...«

Bataljon je bil sredi noči končno na Kališniku, kjer so bili tudi tako dragoceni hlevi. Tovariši so počivali, kurili in čakali na nadaljnje ukrepe. Med njimi je bilo tudi nekaj Dražošanov.

Kljub mrazu, in čeprav je bila noč, so postavili straže, a borce so komaj že zmagovali ta napor. Toda šlo je za življenje, in kaj bi se lahko zgodilo, če bi Nemci nenadoma odšli na Kališnik!?

Kako pa je bilo s tistimi, ki so ostali v vasi? Anton Gosar se tega večera spominja takole:

»Nekaj vaščanov je še vedno ostalo v goreči vasi. Večji del hiš je gorelo, ko smo z nekaterimi sosedji odhajali. V tisti zimi smo se napotili čez Jelovico proti Rovtarici. Zalostna je bila ta pot, tako žalostna, da je ni mogoče popisati. Pred nami sta hodila dva partizana, nas varovala in vodila. Najmanjši otroki so matere nosile na hrbitih. Proti jutru smo končno prišli na Rovtarico in se potaknili po gozdarskih kočah. Nekaj družin pa se je spustilo naprej v Bohinjsko dolino, da bi se od tam vrnili k sorodnikom.«

Cez nekaj dni so prišli za nami Nemci in brez vsega začeli streljati po kočah. Kolendrova mama je bila ranjena že po prvih strelkah. Tedaj smo začeli vptiti in dajati znamenja, da smo le neoboroženi ljudje. Nemci so na posled nehali streljati. Potem pa so prišli vozniki in razvzeli družine na vse strani, kajti domačih hiš v Dražošah ni bilo več.«

Tja se je napotila tudi Andrejčkova družina, toda Janez ni šel z njimi. Ta se je pridružil partizanom. Oče je vlekel samotežne sani, za njim pa so šli otroci z materjo, ki je jokala in ob srečanju prigovarjala, naj gre tudi Janez z njimi. Toda Janez ni šel.

DOKUMENTI

DOKUMENTI

DOKUMENTI

ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT • ŠPORT

Smučanje in jugoslovanske pionirske igre na Gorenjskem

Nad 300 mladih smučarjev v Kranjski gori

V torek, 13. februarja so bile v Kranjski gori v okviru JUGOSLOVANSKIH PIONIRSKIH IGER tradicionalne okrajne šolske smučarske tekme. Iz vseh gorenjskih šol se je klub letosnjim štibim snežnim razmeram zbral nad 300 tekmovalcev, predvsem pionirjev. Tekmovanje je bilo v organizaciji strokovnega aktiva učiteljev in profesorjev telesne vzgoje ob izdatni pomoči osnovne šole v Kranjski gori. Tekmovanje je uspelo, čeprav ga je oviral slabo vreme. Zaradi močnega vetra so morali mladinci skakati kar na malih 15 m skakalnic, tekmovalci v veleslalomu pa so se morali tudi na velikih strminah poganjati s palicami, tako jih je burja zaustavljala. Enake preglavice sta veter in dež povzročala tudi tekačem, ki so bili prav tako številni kakor alpinci in skakale, saj se jih je javilo na startu kar 111. Udeležba ponovno potrjuje, da je prava množičnost telesne vzgoje naše mladinci mogoča edinole v solah. Zato bi morali za šolsko telesno vzgojo dajati odločno več sredstev in zagotoviti dovolj dobro strokovnih kadrov.

Rezultati:

Veleslalom - pionirke: 1. Romana Kleindienst (o. š. Koroška Bela) 28,5; 2. Eti Kurnik (o. š. Bratčič - Tržič) 30,4; 3. Zdenka Pristavc (o. š. Radovljica) 30,9; **Ekipno:** 1. O. š. Bratčič - Tržič 1:02,7; 2. Koroška Bela 1:03,8; 3. Kranjska gora 1:06,2;

Veleslalom - pionirji: 1. Franc Lebar (o. š. Prežihov - Jesenice) 45,1; 2. Andrej Ponikvar (o. š. Cufar - Jesenice) 47,8; 3. Joško Gazdova (o. š. Kranjska gora) 43,2; **Ekipno:** 1. Kranjska gora 1:38,1; 2. O. š. Prežihov - Jesenice 1:40,1; 3. O. š. Graizer - Tržič 1:48,8;

Veleslalom - mladinke: 1. Betka Ravtar (G. Jesenice) 45,2; 2. Zmaga Klofutar (G. Jesenice) 46,2; 3. Breda Jakelj (G. Jesenice) 57,2; **Ekipno:** 1. Gim. Jesenice 2. ESS Kranj, 3. Gim. Kranj.

Veleslalom - mladinci: 1. Janez Dolzan (ESS - Kranj) 55,7; 2. Blaž Jakopič (Gim. Jesenice) 53,2; 3. Pavel Smolej (MIS Jesenice) 59,0; **Ekipno:** 1. ESS Kranj 1:55,5; 2. Gim. Jesenice 1:55,6; 3. KOIC Kranj 2:00,9;

Tek 2 km - pionirke: 1. Ivanka Tolar (ESS Kranj) 8:09,8; 2. Milena Celik (Gimn. Jesenice) 8:47,8; 3. Damjana Globonik (Gimn. Sk. Loka) 13:17,0;

Ambrožič (Gorje) 4:46,0; 3. Ivanka Repinc (Boh. Bistr.) 4:48,4; **Ekipno:**

1. Boh. Bistrca 9:54,2; 2. Gorje 9:54,4; 3. Kranjska gora 10:13,6;

Tek 2 km - pionirji: 1. Jože Peterlin (Zirovn.) 6:17,0; 2. Stanko Zalar (Zirovn.) 6:30,0; 3. Niko Markelj (Radovlj.) 6:32,0; **Ekipno:** 1. Zirovnica 12:47,0; 2. Bled 14:05,8; 3. Gorje 14:25,0;

Tek 2 km - mladinke: 1. Ivanka Tolar (ESS Kranj) 8:09,8; 2. Milena Celik (Gimn. Jesenice) 13:15,0; 3. Franc Kajžar (TSS Jesenice) 13:36,6; **Ekipno:** 1. Gimnazija Jesenice 27:55,0; 2. KOIC Kranj 28:53,8; 3. Gimnazija Kranj 32:33,6;

Tek 4 km - mladinci: 1. Tomaz Bešter (KOIC Kranj) 13:02,0; 2. Milan Vidic (Gimn. Jesenice) 13:15,0; 3. Franc Kajžar (TSS Jesenice) 13:36,6; **Ekipno:** 1. Gimnazija Jesenice 27:55,0; 2. KOIC Kranj 28:53,8; 3. Gimnazija Kranj 32:33,6;

Skoki - pionirji (15 m skakalnica): 1. Jože Dolžan (Kranj. gor.) 205,5; 2. Pavle Pošlipnik (Gor. Loka) 198,7; 3. Janez Pretnar (Gorje) 197,3; **Ekipno:** 1. Kranjska gora 322,3; 2. Skofja Loka 205,7; 3. Bled 305,5;

Skoki - mladinci (15 m skakalnica): 1. Janko Smolaj (Gimn. Je-

senice) 209,7; 2. Janez Toporš (TTS Kranj) 199,2; 3. Mihail Kunšič (MIS Jesenice) 196,6; **Ekipno:** 1. Gimnazija Jesenice 391,8; 2. Tehn. tekstilna šola Kranj 386,0; 3. MIS Jesenice 382,2;

Smučarska zveza Slovenije je tekmovalce - pionirje v najtežji in včasih nekoliko zapostavljeni panogi - v tekih - nagradila s skromnimi, toda lepimi praktičnimi darili. — Stefan Ošina

Ekipno republiško prvenstvo v kegljanju na ledu

NAJBOLJŠA EKIPA DRINOVEC

Kot smo poročali v pondeljku številki, je bilo v nedeljo na Je-

senicah posamezno in ekipno prvevno slovenske lige v kegljanju na ledu. Kakor posamezno vo-

dijo Jesenice tudi ekipno in je rezultat prvenstva naslednji: 1. Je-

senice ekipa Drinovec 24 točk,

2. Jesenice ekipa Božič 22, 3. Je-

senice ekipa Talar 22, 4. Jesenice

ekipa Hudrič 18, 5. Ljubljana-Po-

lige 18 točk itd. K prvemu mestu

s 24 točkami je precej pripome-

gel evropski prvak Koblar, ki je

igral v Drinovčevi ekipi. — U.

Na posameznem šahovskem pr-

venstvu Kranja so bili v II. in

III. kolu doseženi naslednji rezul-

tati — II. kolo: Engelman : Udr

1. Gavrič : Skrabič 0:1, Podgornik

: Bukovac preloženo, Bertoncelj :

Braniseli remi, Longer : Pogačnik

0:1, Krajič : Prev 0:1; III. kolo:

Prev : Engelman 1:0, Pogačnik :

Krajič 1:0, Braniseli : Longer 1:0,

Bukovac : Bertoncelj remi, Skrabič : Podgornik preloženo, Udr : Ga-

vrič 1:0.

Po tretem kolu je vrsni red naslednji: 1. Friderik Prev 3 toč-

ke, Pogačnik, Braniseli 2,5, Skrabič 2 točki itd. Ljubljite Šaha obvez-

šamo, da bodo prvenstvo od VI.

kola naprej igrali v kavarni ho-

telja »Evropa», in sicer v pone-

ljek, 19. februarja, torek in petek

od 16.30 ure naprej. — Sg

Ža naslove republiških prvakov

Leto se bodo sankaci že pe-

tiči pomerili na republiškem prvevnu.

To bo danes in

jutri na Jesenicah pri Savskih jamah. Nastopili bodo članici,

članice, mladinci in mladince.

Tekmovanje prireja Šankska zveza Slovenije v organizaciji Šankskega kluba Jesenice.

Prva za letošnje republiške prvev-

nu v sankanju bo po-

tekmovalci po gorski poti pri Sav-

skih jamah s startom pri Š-

kalci in ciljem pred logar-

sko hišo. — Distanca proge je

okoli 1000 metrov s povpre-

čnim padcem 9 odstotkov in iz-

V izdelovalnici otroške konfekcije

Delavnice s popravljeni srečo

Važnejše kot denar je zaupanje v samega sebe, ki ga dobijo ljudje, ko

proizvajajo, in zavest, da se sami preživljajo in niso nikomur v bremu

Vrnjena sreča

Janez Jekovec iz Srednje Bele p. i. Preddvoru nima veliko lepih spominov. Ko mu je bilo 14 let, se je že želel izčutiči za krojača. Kot vajenec je prebival v skromni sobici. Majhna je bila v pozimi so se njene stene lesketale, ker so bile prepelne ivja. Odeja je bila prav tako skromna kot sobica sama.

Drugo leto učne dobe je šlo h koncu, ko se je nevarno prehladil. Bolezen mu je pustila težko ohromlost